

بسمه تعالی

فرم طرح دوره ارتباطات، آموزش و مشاوره در بهداشت مادر و کودک و باروری (بهداشت ۳)

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)

مشخصات کلی درس

نام رشته: مامائی

مقطع رشته: کارشناسی پیوسته

نام درس: ارتباطات، آموزش و مشاوره در بهداشت مادر و کودک و باروری (بهداشت ۳)

• مشخصات استاد مسؤول:

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	دانشگاه	شماره تماس	تلفن همراه
رکسانا	جان قربان	دانشیار	مامائی	علوم پزشکی شیراز	+98-71-36474254 داخلی ۱۲۷	

استاد مسؤول درس وظیفه نظارت بر روند درس و تکالیف دانشجویان و ارتباط با دانشجویان را بر عهده دارد.

آدرس پست الکترونیکی استاد مسؤول:

janghorban@sums.ac.ir

• مشخصات استادان همکار:

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	دانشگاه	شماره تماس	تلفن همراه
بهار	مرشد بهبهانی	استادیار	مامائی	علوم پزشکی شیراز	+98-71-36474254	
پروین	یدالهی	استادیار	مامائی	علوم پزشکی شیراز	+98-71-36474254	

استادان همکار می توانند به قسمتهای مشخصی از درس دسترسی داشته باشند.

اهداف و معرفی درس

اهداف درس:

هدف کلی :

❖ آشنایی با اهداف، اصول و مبانی آموزش بهداشت و ارتباط

اهداف اختصاصی : دانشجو باید بتواند:

- در رابطه با اهداف، اصول و مبانی آموزش بهداشت دانش کافی را کسب نماید.
- انواع ارتباطات در آموزش بهداشت، فاکتورهای موثر و موانع بر آن را توضیح دهند.

هدف کلی:

❖ شناخت اصول و اهداف مشاوره، نقش ماما در مشاوره با مادر و کودک

اهداف اختصاصی : دانشجو باید بتواند:

- مشاوره را تعریف کرده و اصول و اهداف مشاوره را شرح دهد.
- نقش ماما در مشاوره با مادر و کودک را توضیح دهد.
- انواع تکنیک های مشاوره را ذکر کند.

هدف کلی:

❖ آشنایی با تغییرات و نیازهای مشاوره ای دوران بلوغ

اهداف اختصاصی : دانشجو باید بتواند:

- تغییرات در دوران بلوغ را بشناسد
- با مشاوره های مورد نیاز در دوران بلوغ آشنا شده و بتواند آنها را ارائه کند

هدف کلی:

❖ آشنایی با مشاوره پیش از ازدواج

اهداف اختصاصی : دانشجو باید بتواند:

- اجزای مشاوره قبل از ازدواج را شرح دهد.
- نحوه غربالگری و تفسیر آزمایش زوجین از نظر تالاسمی را تشریح کند.
- مشاوره در خصوص ایمن سازی در قبل از ازدواج را توضیح دهد.
- اطلاعات ارائه شده در کلاس های مشاوره پیش از ازدواج را بیان نماید.

هدف کلی:

❖ آشنایی با مشاوره پیشگیری از انتقال مادر به جنین HIV

اهداف اختصاصی : دانشجو باید بتواند:

- اهمیت مشاوره پیشگیری از انتقال مادر به جنین HIV را شرح دهد.
- مشاوره پیشگیری از انتقال مادر به جنین HIV در دوران قبل از بارداری را توضیح دهد.
- مشاوره پیشگیری از انتقال مادر به جنین HIV در دوران بارداری را شرح دهد.
- مشاوره پیشگیری از انتقال مادر به جنین HIV در دوران پس از بارداری را بیان کند.

هدف کلی:

❖ آشنایی با تغییرات و نیازهای مشاوره ای -مراقبتی دوران سالمندی

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- تغییرات در دوران یائسگی و سالمندی را شرح دهد
- مشاوره های مورد نیاز در دوران یائسگی و سالمندان را ارائه دهد

هدف کلی

❖ آشنایی با مشاوره ناباروری (۱)

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- اهمیت مشاوره ناباروری را شرح دهد.
- هدف مشاوره ناباروری و انواع آن را بیان نماید.
- مراحل و جزئیات یک مشاوره استاندارد با زوج نابارور را توضیح دهد.

هدف کلی :

❖ آشنایی با مشاوره ناباروری (۲)

اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- اهمیت مشاوره در رحم جایگزین را شرح دهد.
- هدف مشاوره رحم جایگزین را بیان نماید.
- مراحل و جزئیات یک مشاوره استاندارد با زوجین متقاضی رحم جایگزین و زوجین فراهم کننده رحم جایگزین را توضیح دهد.

معرفی درس:

ارتباطات، آموزش و مشاوره در بهداشت مادر و کودک و باروری از اهمیت به سزایی برخوردار است. در این درس ابتدا اصول اولیه ارتباط و عوامل موثر بر آن ارائه می گردد سپس در خصوص اجزای یک مشاور، اصول انجام یک مشاوره ی صحیح و خصوصیات یک مشاور مطالب ارائه می گردد. آشنایی با نحوه ی برقراری یک ارتباط موثر و توانمندی در ارائه یک مشاوره ی اصولی در حوزه ی سلامت مادر و کودک بسیار ضروری است. دانشجویان پس از آشنایی با این مبانی با نحوه ی مشاوره در دوران بلوغ، قبل از ازدواج، دوران یائسگی و سالمندی، پیشگیری از انتقال HIV از مادر به جنین و مشاوره ناباروری آشنا خواهند شد.

این درس در قالب یک واحد نظری برای دانشجویان کارشناسی پیوسته مامائی تدوین شده است. انتظار می رود دانشجویان عزیز علاوه بر آشنایی با اصول و مفاهیم ارتباط، مشاوره و همچنین مشاوره در دوره ها و وقایع مختلف در دوران باروری افراد، با مطالعه و پی گیری منظم و رعایت توالی مباحث و مشارکت فعال در بحث ها و انجام به موقع تکالیف تعیین شده و فعالیت های یادگیری، توانایی خود را تقویت کنند.

جلسات به صورت ارایه پاورپوینت های صداگذاری شده و همچنین فیلم های ارائه مطالب جلسات با نرم افزار کمتری در سامانه آموزشی نوید بارگذاری میشود.

آموزش دهندگان در این واحد درسی، سرکارخانمها دکتر یدالهی، دکتر مرشد بهبهانی و دکتر جان قربان هستند.

منابع درسی دانشجویان

کتاب

صفحات و فصل‌های مشخص شده برای آزمون	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
با توجه به سرفصلهای تدریس شده اهداف، اصول و مبانی آموزش بهداشت و ارتباط	۱- شجاعی تهرانی حسین. ۱۳۹۱. کلیات خدمات بهداشتی، درسنامه پزشکی پیشگیری واجتماعی. انتشارات سماط. جلد دوم
با توجه به سرفصلهای تدریس شده اهداف، اصول و مبانی آموزش بهداشت و ارتباط	۲. زنوزی آزاده. ۱۳۹۶. بهداشت مادر و کودک با رویکرد بهداشت باروری. انتشار گلپان. چاپ دوم
با توجه به سرفصلهای تدریس شده اصول و اهداف مشاوره	۳. دکتر حسین حاتمی، دکتر سید منصور رضوی، دکتر حسن افتخار اردبیلی، دکتر فرشته مجلسی، دکتر محسن سید نوزادی، دکتر محمدجواد پریزاده. کتاب جامع بهداشت عمومی. انتشارات ارجمند. ویراست چهارم. ۱۳۹۸
با توجه به سرفصلهای تدریس شده اصول و اهداف مشاوره	۴- می نور لمیعیان، شاداب شاه علی. مشاوره درمابایی و بهداشت باروری. انتشارات دانشگاه تربیت مدرس. ۱۳۹۸
با توجه به سرفصلهای تدریس شده مشاوره بلوغ	۵- دکتر حسین حاتمی، دکتر سید منصور رضوی، دکتر حسن افتخار اردبیلی، دکتر فرشته مجلسی، دکتر محسن سید نوزادی، دکتر محمدجواد پریزاده. کتاب جامع بهداشت عمومی. انتشارات ارجمند. ویراست چهارم. ۱۳۹۸
با توجه به سرفصلهای تدریس شده مشاوره پیش از ازدواج	۶- دستورالعمل برنامه ی کشوری پیشگیری از بروز بتا تالاسمی ماژور، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، تجدید نظر چهارم، ۱۳۹۴
با توجه به سرفصلهای تدریس شده مشاوره پیشگیری از انتقال مادر به جنین HIV	۷. دستور العمل پیشگیری از انتقال HIV از مادر به کودک، معاونت سلامت، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۹۹
با توجه به سرفصلهای تدریس شده مشاوره سالمندی و یائسگی	۸. راهنمای آموزشی مراقبتهای ادغام یافته و جامع سالمندی وزارت بهداشت معاونت سلامت - دفتر سلامت خانواده و جمعیت اداره سلامت سالمندان ۱۳۹۸
با توجه به سرفصلهای تدریس شده مشاوره ناباروری	9. Guidelines for counseling in infertility. Sage publication. 2017

مقاله

نحوه دسترسی دانشجویان به مقاله	مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات

اسلاید، فایل متنی، فایل های مجازی (منابع غیر حضوری)

نوع محتوا*	مشخصات شامل عنوان و مؤلفین / تهیه کنندگان	مؤلفین / تهیه کنندگان	آماده بودن فایل برای بارگذاری**
پاورپوینت صداگذاری شده	ارتباط- تعریف و انواع- فرایند آموزش بهداشت - فلسفه و مبانی آموزش بهداشت -پویایی گروه-	دکتر یدالهی	۹۹/۱۱/۱۹
پاورپوینت صداگذاری شده	تعریف مشاوره -اصول و اهداف مشاوره - نقش ماما در مشاوره با مادر و کودک	دکتر یدالهی	۹۹/۱۱/۲۶
فیلم جلسات دروس ساخته شده با کمترین	مشاوره دوران بلوغ	دکتر مرشد بهبهانی	۹۹/۱۲/۰۳
فیلم جلسات دروس ساخته شده با کمترین	مشاوره قبل از ازدواج	دکتر جان قربان	۹۹/۱۲/۱۰
فیلم جلسات دروس ساخته شده با کمترین	مشاوره پیشگیری از انتقال مادر به جنین HIV	دکتر جان قربان	۹۹/۱۲/۱۷
فیلم جلسات دروس ساخته شده با کمترین	مشاوره یائسگی و سالمندی	دکتر مرشد بهبهانی	۹۹/۱۲/۲۴
فیلم جلسات دروس ساخته شده با کمترین	مشاوره ناباروری	دکتر جان قربان	۱۴۰۰/۰۱/۱۵
فیلم جلسات دروس ساخته شده با کمترین	مشاوره ناباروری	دکتر جان قربان	۱۴۰۰/۰۱/۲۲

خودآزمون ها

- خودآزمون ها می توانند در کمک به یادگیری و خودارزیابی دانشجویان نقش مهمی داشته باشند.
  - در سامانه امکان طراحی انواع آزمون های تشریحی، چند گزینه ای، جورکردنی، جای خالی و ... وجود دارد.
  - در نوع آزمون های تشریحی می توانید از دانشجو بخواهید که بعد از شرکت در آزمون با توجه به پاسخ ارائه شده شما، آزمون خود را تصحیح کند.
  - شما می توانید از خودآزمون ها در زمان هایی که به علت مسافرت یا ... امکان تعامل در قالب تکالیف را ندارید، استفاده کنید.
۱. آیا برای درس خودآزمون در نظر گرفته اید؟ بلی خیر

در صورت وجود تعداد و نوع خودآزمون ها را ذکر کنید

شماره	عنوان آزمون	نوع آزمون	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت ارائه بازخورد به تکالیف
۱	تغییرات فارماکوکینتیک در دوران سالمندی	تشریحی	۱۴۰۰/۱/۱۷ تا ۱۴۰۰/۱/۱۵	۱۴۰۰/۱/۳۰

تکالیف و پروژه‌های دانشجویان

• تکالیف یادگیری در طول ترم

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت فیدبک دادن مدرس	هدف از ارائه تکلیف
۱	انجام مشاوره	ارایه یک نمونه مشاوره به صورت حضوری به همراه فیلم ضبط شده و بارگذاری در تالار گفتگو	یک ماه	۲۵ روز	آشنایی با انجام مشاوره صحیح
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					

ارزشیابی دانشجویان

نمره ۲,۵	تکالیف یادگیری: انجام به موقع در زمان تعیین شده و درج در سیستم نوید
نمره ۰,۵	خود آزمون
نمره ۱۷	آزمون پایان ترم
نمره ۲۰	جمع

نام و نام خانوادگی و امضای مدیر گروه
دکتر زهرا رستگاری

نام و نام خانوادگی و امضای استاد مسؤول درس
دکتر رکسانا جان قربان